

en kwartsvrije tinguaieten, die althans kwartsarm zijn zoals de beschrevene.

De kwartstinguaieten zijn de *grorudieten* van Brögger, die de andere groep *sölvsbergieten* doopte. Beide namen zijn gegeven naar plaatsen in 't Oslo-gebied: Grorud en Sölvsberg.

Het gesteente van Markelo is een typische *sölvsbergiet*; in de Noord-oostpolder vond Ovaa een kwartshoudende tinguaiet, een *grorudiet-Brögger* waarschijnlijk.

Overgangen tussen beide groepen komen voor, zodat men zich ook hier op een gemiddelde moet instellen. In dit opzicht is het voorkomen van nefelien weer richtinggevend, daar bij ontbrekende kwarts gewoonlijk wat nefelien voorkomt en de porflierische structuur tevens terugloopt bij de *sölvsbergiet*.

De normale *sölvsbergiet* is de aegirienhoudende, maar ook zijn er glimmerhoudende, arfvedsoniethoudende en kataforietsölvsbergiet. Bij de meer basische ontbreekt de kwarts en treedt nefelien op.

De zwerfsteen van Markelo is een normale aegirienhoudende, zoals we reeds opmerkten, en deze aegirien bekleedt volgens de dunne doorsnee een belangrijke plaats, alhoewel de alkaliveldspaat, n.l. mikroklien, albiet en hun vergroeiingen, ook nog een aanzienlijk deel van de steen uitmaakt.

De herkomst moet tot het Oslo-gebied worden gerekend, waar gangen van een dm tot tien meter voorkomen in de essexiet en eleolietsyeniet bij Larvik; in het kerspel Gran; ook vooral westelijk van het Lougendal.

Bij Gran komt een kilometers lange gang voor, die zich verder noordelijk en zuidelijk voortzet.

Hilversum, December 1949.

OVER DE LARDALIET VAN GAASTERLAND.

In Publicatie 6 wordt omtrent het voorkomen als zwerfsteen nog enige onzekerheid geuit.

Nu hebben oude boeren aan de vinder, ons medelid Ovaa, het volgende verteld.

Een groot deel der Gaasterlandse bossen behoort aan de Jonkheren Van Swinderen, waarvan een hunner nog in de vorige eeuw, bij wijze van werkverschaffing, des winters telkens een deel liet omgraven en de veldkeien er uit deed verwijderen.

Jaren lang geschiedde dit en de voor bestrating geschikte werden aan de stad Sneek verkocht, terwijl de grotere voor tuinversiering werden gebruikt en aan poorten en deuren der boerderijen werden neergelegd.

Nu is 52 jaren geleden bij verbetering van de straten een hele collectie keien van Sneek weer getransporteerd naar de Groenedijk, om daar voor de dijkweg te dienen.

Van aanvoer van overzee is hier geen sprake en de beschreven lardaliet is ook ongetwijfeld een Gaasterlandse kei.

P. VAN DER LIJN.